

ЛИСКО

Надія Анатоліївна  
nlysko@yandex.ua

УДК 336.221.4(477)(063)

ПРОЕКТ ПОДАТКОВОЇ РЕФОРМИ В УКРАЇНІ: СУЧАСНІ РЕАЛІЇ,  
ДУМКИ ЕКСПЕРТІВ ТА ПОЗИЦІЯ МІНІСТЕРСТВА ФІНАНСІВ  
УКРАЇНИTHE PROJECT OF TAX REFORM IN UKRAINE: MODERN REALITIES,  
EXPERT OPINIONS AND POSITION OF FINANCE MINISTRY OF  
UKRAINE

аспірант кафедри обліку та аудиту Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, асистент аудитора ТОВ "Міжнародна аудиторська група"

*Стаття присвячена визначенню змісту Проекту Податкової реформи в Україні на основі наукових досліджень сучасного стану податкової системи в Україні та напрямів її реформування, які висунути Міністерством фінансів України, експертами і профільним комітетом Верховної Ради України. В статті обґрунтована необхідність доопрацювання основних положень проекту Міністерства фінансів України з врахуванням вимог чинного законодавства і думки громадськості.*

*Статья нацелена на определение содержания проекта Налоговой реформы в Украине на основе научных исследований современного состояния налоговой системы в Украине и выделение направлений ее реформирования, которые выдвинуты Министерством финансов Украины, экспертами и профильным комитетом Верховной Рады Украины. В статье обоснована необходимость доработки основных положений проекта Министерства финансов Украины с учетом требований действующего законодательства и мнения общественности.*

*The article is devoted to defining the content of Tax Reformation Project in Ukraine, which based on the research of the current state tax system in Ukraine and reform's way, that proposed by the Ministry of Finance of Ukraine, experts and committees of the Verkhovna Rada of Ukraine. The necessity of main projects revision of the Ministry of Finance of Ukraine with regard to the requirements of current legislation and public opinion is described.*

**Ключові слова:** адміністрування податків, зарубіжний досвід, Міністерство фінансів, податки, пропозиції, реформа, ставки податків

**Ключевые слова:** администрирование налогов, зарубежный опыт, Министерство финансов, налоги, предложения, реформы, ставки налогов

**Keywords:** tax administration, international experience, Ministry of Finance of Ukraine, taxes, proposal, reform, tax rates

## ВСТУП

З метою зменшення податкового навантаження для суб'єктів підприємницької діяльності, які здійснюють свою діяльність на законних підставах в межах норм чинного законодавства України і окреслення переваг повернення в законне русло для тих суб'єктів, хто ухиляється від сплати податків, було презентовано Проект податкової реформи Міністерства фінансів України. Оскільки, висунуто декілька варіантів реформування податкової системи (проект Міністерства фінансів, проект профільного комітету Верховної Ради України та експертний проект), то за ініціативою Президента України зібрано Національну раду реформ для обговорення всіх варіацій та оприлюднення найбільш вигідного для України.

Основними принципами побудови даного проекту є: прозорість, відповідальність, ефективність, справедливість, простота, системність, інвестиційна привабливість. Як наголосила Міністр фінансів України Н. Ярецько, застосування цих принципів під час розбудови нової податкової системи сприятиме, в

майбутньому, до зростання рівня довіри громадськості і бізнес-спільноти та, відповідно, якісної податкової культури ведення бізнесу в Україні.

**МЕТА РОБОТИ** полягає у визначенні змісту Проектів Податкової реформи в Україні за напрямками реформування та обґрунтуванні їх основних положень.

## МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Методологічною та інформаційною основою роботи є офіційні сайти державних органів влади в Україні, проекти Податкової реформи та ресурси Internet. Під час проведених наукових досліджень застосовувались методи порівняння проектів Податкової реформи Міністерства фінансів, експертів та профільного комітету Верховної Ради України та узагальнення отриманих результатів.

## РЕЗУЛЬТАТИ

Запропоновано:

(а) рівність умов для всіх учасників бізнес середовища незалежно від сектору економіки (20% -

однакова ставка оподаткування для всіх) і зміну процедури надання привілеїв окремим галузям економіки, це можливе лише за рахунок фінансування з бюджету;

(б) лінійна модель податкової реформи є найбільш зручною, оскільки одночасно знижує ставки по ПДВ, ПДФО, податку на прибуток та ЄСВ, спрощує порядок обрахунку їх базових величин і мінімізує наявність суб'єктивізму в ході їх адміністрування;

(в) такі заходи спрямовані на зниження податкового навантаження на заробітну плату вдвічі (на підставі поєднання ЄСВ та ПДФО);

(г) податкова реформа спрямована на полегшення системи оподаткування для приватних підприємців, тобто, змінено чисельність груп, замість 1-4 груп, запропоновано група А (300 тис. грн.) – група Б (2 млн. грн.) – група В (2 млн. грн.).

Хоча авторами податкової реформи зазначено, що вони відкриті для дискусії та готові до зміни основних положень даного проекту з врахуванням зауважень та рекомендацій громадськості і представників бізнес-спільноти, проте:

- до сих пір не почуті рекомендації щодо електронного адміністрування податків, необхідно удосконалити його програмне забезпечення та сприяти уникненню механізму ручного керування. Безумовно, позитивом від адміністрування податків є виведення бізнесу з тіні, уникнення шахрайства і ухилення від сплати податків, але за умови вірної організації та функціонування;

- не враховані пропозиції щодо підвищення якості та неупередженості при наданні податкових консультацій, у відповідь на звернення платників податків. Оскільки, нині такого роду консультації носять скоріше не інформативний характер, а констатацію фактів поточного стану або навіть точніше, це виглядає як неспроможність надати дані на якісному професійному рівні;

- як відомо, ЄСВ – є єдиним системно-утворюючим податком з поповнення Пенсійного фонду України, іншими словами, зменшення ЄСВ призводить до неспроможності сплати пенсій населенню. Єдиним варіантом вирішення цієї проблеми є відміна пенсій, точніше перехід на самостійне пенсійне страхування у вигляді відрахувань або накопичення грошових коштів на власному рахунку;

- структура і критерії віднесення суб'єктів підприємницької діяльності до різних груп платників податків в залежності від обсягів доходів за результатами діяльності зазнала суттєвих змін, а саме: в частині ліквідації 3 групи спостерігається відсутність правил ведення обліку саме для даної категорії підприємств. Хоча автори проекту наголошують на тому, що розподіл на три групи спростить життя мікро і малому бізнесу;

- відсутність розподілу податкових ставок за прогресивною шкалою. Тобто, в залежності від категорії платника податку, росту його доходів за звітний період та бази оподаткування необхідно встановити податкову ставку максимально прийнятну для сьогодення.

В підсумку, Проект податкової реформи потрібно імплементувати на підставі врахування надбань європейської спільноти. Для прикладу, можна використати досвід Грузії, яка за період реформації скоротила податки з 20 до 7, забезпечила функціонування безмитного режиму для залучення іноземних інвестицій при одночасній підтримці вітчизняного товаровиробника. Розроблений Акт економічної свободи Грузії містить ґрунтовні зразки боротьби з корупцією та ліквідації державного апарату на підставі дотримання принципу: чим менше регулювання, тим нижче рівень корупції.

В результаті проведеної Національної Ради реформ було досягнуто згоди, що потрібно подальше обговорення основних положень Проекту податкової реформи. Необхідно пам'ятати, що розробка проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2016 рік» має здійснюватись відповідно до зміненої інформації попередньо затвердженого Проекту податкової реформи. Чи вдасться це здійснити провідним фахівцям на якісному рівні, з дотриманням термінів визначених законодавством, питання часу.

## ВИСНОВКИ

Отже, якщо підсумувати вище зазначену інформацію, на сьогоднішній день, для максимальної реалізації проекту податкової реформи в Україні її потрібно доопрацювати з врахуванням сучасних реалій, світового досвіду і специфіки економіки України, зокрема сконцентрувати увагу на питаннях щодо необхідності: скорочення кількості податків; зміни процедури надання податкових консультацій на якісному рівні; зниження розміру штрафних санкцій за порушення порядку адміністрування податків; зміни термінів подання електронної звітності, планується скасувати звітування за квартал за умов збереження подачі річної звітності, ліквідації особливих умов для окремих галузей і надання їм привілеїв, покращення процедури боротьби з виведення коштів за кордон і утворення податкових ям через ухилення від сплати податків. Не можна не погодитись із Ярьсько Н.І., щодо того, що, в першу чергу, потрібно відновити податкову культуру ведення бізнесу в Україні і описати правила її дотримання всіма учасниками.

## Список використаних джерел

1. Налоговая реформа: что предлагает Минфин [Електронний ресурс]: [сайт Ліга. Фінанси]. – Режим дост.: <http://finance.liga.net/economics/2015/9/4/news/44830.htm> – Назва з екрану.

2. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]: [сайт]. – Режим дост.: [http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/article?art\\_id=425972&cat\\_id=406607](http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=425972&cat_id=406607) – Назва з екрану.

3. Перелік питань, які пропонується розглянути на засіданнях робочих груп з удосконалення Податкового кодексу України при Міністерстві фінансів України [Електронний ресурс]: [сайт ВПГО «Спілка аудиторів України»]. – Режим дост.: <http://spilka-audit.org.ua/документи/> проекти-документів-для-обговорення.html – Назва з екрану.